

DRUŠTVO ZA ISHRANU SRBIJE
SERBIAN NUTRITION SOCIETY

Упутство о начину сарадње Друштва за исхрану Србије и привредних и других субјеката у превенцији сукуба интереса

Сходно одредбама Статута (последња ревизија 2018.г), Друштво за исхрану Србије (у даљем тексту Друштво) основано је са циљем неговања и унапређења струке и примењене науке у области производње, прераде, контроле квалитета и безбедности хране и исхране становништва Србије.

Друштво у свом раду следи опште друштвено прихватљиве принципе и универзално препознате стручне, научне и етичке вредности. Сходно томе, Друштво, као колектив, као и чланови Друштва појединачно, приликом сарадње са привредним субјектима из земље и иностранства, органима управе и другим струковим удружењима траба да имају критички приступ који ће обезбедити да се сарадња одвија у складу са етичким принципима на транспарентан начин како би се избегао сукоб интереса.

Сукоб интереса је синоним за добитак у новцу или другој материјалној или нематеријалној надокнади за обављене активности које могу да доведу до ометања, или постојања основане сумње да је дошло до ометања, примене опште прихваћених научних и етичких принципа у обављању послова везаних за горе наведене активности Друштва.

Чланови Друштва имају право да учествују у студијама и стручним скуповима које финансирају привредни субјекти, органи управе и друга струковна удружења или писању стручних текстова за потребе наведених субјеката али имају обавезу да то раде у складу са опште признатим научним и етичким принципима и на транспарентан начин.

Уколико чланови Друштва учествују у реализацији одређених програма органа управе, привредних субјеката и других струковних удружења не могу учесовати у оним активностима Друштва које би могле довести до сукоба интереса, или оправдане сумње да постоји сукоб интереса, што не значи да не могу учествовати у неким другим активностима које Друштво организује.

Најчешће ситуације које могу да доведу Друштво или чланове Друштва у сукоб интереса су:

1. Организовање стручних скупова, конгреса и конференција на којима нису јасно одвојени простор и време за представљање спонзора од простора и времена у коме се излажу резултати научних истраживања;
2. Израда и јавно заступање позитивног мишљења о препорученом начину исхране (дијете) без анализе резултата спроведених научних студија и/или публикованих водича заснованих на доказима и/или препоручених од стране релевантних домаћих надлежних институција и међународно препознатих стручних тела и асоцијација (национални водичи и препоруке Министарства здравља Републике Србије, Института за јавно здравље Србије, Светске здравствене организације, Панела за исхрану дијететику и алергије Европске агенције за безбедност хране, Европског друштва за кардиологију, Америчког удружења за дијабетес и сл.);
3. Израда позитивног мишљења о нутритивној вредности прехранбеног производа или једног и више његових састојака без релевантних доказа које налаже важећа законска основа уз одговарајуће сертификате о обављеним лабораторијским анализама, а по потреби, и публикованим научним мишљењима међународно признатих стручних тела и агенција као што су Европска агенција за безбедност хране, Светска здравствена организација, Организација за храну и пољопривреду и сл.);
4. Писање стручних мишљења, пројеката, студија или радова и рецензирање истих наручених од стране владиних ресора, привредних субјеката и/или других струковних удружења у којима примењене методе и поступци нису у сагласности са универзалним етичким принципима и научноистраживачког рада.

Препоруке

Стручни супови (конгреси, семинари, курсеви и сл.)

- Сви чланови научног/програмског одбора, председавајући појединих сесија и округлих столова као и модератори едукативних радионица морају попунити изјаву о (сукобу) интересу (да ли су у претходне три године били ангажовани на пословима које је финансирао неки привредни субјекат);
- Предавачи по позиву и стручњаци, који имају усмено излагање на стручном скупу и едукативним радионицама, неопходно је да, пре него што отпочну са излагањем, на првом слајду наведу на којим пројектима/програмима и другим активностима су учествовали за потребе неког привредног субјекта, органа управе или струковног удружења у претходне три године;
- Особа, која председава стручном скупу, не би смела да има ангажман са привредним субјектом на начин који би могао да представља сукоб интереса, тј. ангажман који би могао да има утицај на израду програма стручног скупа у периоду док јој траје мандат;
- Особе запослене, или су чланови управног одбора или неког стручног тела привредног субјекта не могу бити чланови научног/програмског одбора стручних скупова које организује Друштво;
- Председавајући, предавачи и модератори округлих столова и едукативних радионица на стручном скупу не би смели током предавања и времена прављења

за дискусију да наводе имена производа или имена привредног субјекта, нити да их на индиректан начин фаворизују, нити да ометају исказивање стручних мишљења која би могла да буду супротна интересу датог привредног субјекта.

Сателитски симпозијуми

- Привредни субјекти имају право да организују комерцијалне/сателитске симпозијум током трајања одређеног стручног скупа које Друштво организује.
- Комерцијални симпозијум мора бити јасно, као такав, представљен у посебном, за те намене, одређеном простору;
- Комерцијални симпозијум мора се одвијати у току дефинисаног временског периода које не сме да коинцидира са временом одржавања сесија стручног скупа;
- Комерцијално оглашавање производа не сме бити део предавања или постер презентација на стручном скупу;
- Имена стручњака који учествују у раду сателитског симпозијума морају бити јасно означена у радном материјалу тог скупа;
- Сви привредни субјекти, који учествују на сателитским симпозијумима, морају поштовати код индустријске/фармацеутске и трговинске праксе.

Рад на уређивању и публиковању часописа *Храна и исхрана*

- Чланови Уређивачког одбора, аутори и рецензенти радова који се публикују у часопису *Храна и исхрана* треба да се придржавају препорука Међународног комитета за уређење медицинских часопис (укључује све биомедицинске науке).
- Сви аутори који желе да се њихов рад публикује у часопису *Храна и исхрана* дужни су да пријаве све могуће облике сукоба интереса, који могу бити финансијски, комерцијални, лични, академски или политички;
- Финансијске или друге врсте подршке за истраживање и помоћ за публиковање рада треба да буду правилно поменуте и признате.

Финансијска подршка за рад Друштва

Финансијска подршка од стране привредних субјеката, органа управе и/или другог удружења за рад Друштва је дозвољена/легитимна. Висина новчане надокнаде није одређена и представља дискрециони договор и уговор између Друштва и горе наведеног субјекта.

Доношење одлуке о сукобу интереса у посебним случајевима

Дата изјава о потенцијалном постојању сукоба интереса често није довољна за доношење одлуке да ли сукоб интереса постоји или не. Ово се нарочито односи на избор председника/це научног или организационог одбора стручног скупа, главног уредника часописа *Храна и исхрана*, руководиоца пројектног задатка и сл, те је

потребно да дата изјава буде и размотрена од стране Извршног савета Друштва.

Усвојено на седници

Извршног савета 05.децембра 2019.године

Председница Друштва за исхрану Србије

Проф.др Љиљана Трајковић Павловић